

HRVATSKI SABOR
Zastupnica Marija Selak Raspudić

U Zagrebu, 7.lipnja 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Na temelju članka 165. Poslovnika Hrvatskog sabora, saborska zastupnica Marija Selak Raspudić predlaže uz *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o prostornom uređenju, s konačnim prijedlogom zakona, P.Z.482* sljedeći

ZAKLJUČAK

1. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da ne donosi Državni plan prostornog razvoja iznimno za jednu ili više građevina ili površina državnog značaja prije nego što doneše Državni plan prostornog razvoja i isključivo u skladu s njime.
2. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da ne dopusti provedbu niti jedne gradnje, posebice solara, vjetroelektrana i sličnih građevina navedenih u ovom prijedlogu zakona, suprotno prostornim planovima.
3. Zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u Zakonu o prostornom uređenju konačno razdvoji prostorno/dugoročno/strateško planiranje od provedbenog.

OBRAZLOŽENJE

Prostor je najvažniji resurs Republike Hrvatske. Stoga svaka izmjena zakona koji se na njega odnose mora ići prema njegovom očuvanju i isključivo stručnom upravljanju prostornim kapacitetima imajući u vidu dugoročnost, a često i nepovratnost posljedica stihiskog upravljanja prostorom.

Neki prijedlozi Izmjene i dopune Zakona o prostornom uređenju u suprotnosti su s načelima integralnog planiranja prostora. Novim Izmjenama i dopunama omogućava se provedba nekih tema suprotno prostornim planovima, kao i provedbe direktno iz Zakona, a ne prema prostornim planovima donesenim demokratskom procedurom. Time se urušava i dosadašnji sustav prostornog planiranja. Uglavnom se radi o lokacijama za gradnju solara i vjetroelektrana i sl. Bogatu tradiciju planiranja zbog potreba prilagođavanja propisima Europske unije ili interesima velikih energetskih ili telekomunikacijskih lobija ovim se prijedlogom sustavno zatire što je put u pogrešnom i opasnom smjeru.

Nadalje, provedba ne bi smjela biti isključivo iz stavaka Zakona, a suprotna prostornom planu. Time se ruši sustav planiranja. Zakonom se postavljaju pravila, a prostornim planom, donesenim demokratskim putem reguliraju uvjeti provedbe. To je iznimno štetna i razorna odredba po prostorno planiranje uopće jer se time otvaraju vrata sektorskemu planiranju na državnoj i svim ostalim razinama. Integralni pristup u prostornom planiranju čini najveću kvalitetu i snagu naših prostornih planova, razumnog i održivog korištenja prostora.

Posljednje dvije izmjene Zakona o prostornom uređenju unazadile su sustav planiranja prostora koji bi se trebao temeljiti na zaštiti i razvoju istog. U tom smislu hitno je potrebno razdvojiti prostorno/dugoročno/strateško planiranje od provedbenog. Sve to za sada nije učinjeno. Još uvijek se predlažu Urbanistički planovi uređenja za provedbu državnog plana koji je strateški i tako se miješaju razine planiranja. Lokalna zajednica nije uključena u donošenje takvih planova niti može utjecati na njih, a radi se o prostoru koji je u njezinoj neposrednoj blizini i koji utječe na život njezinih stanovnika. To je sve suprotno zalaganju i opredjeljenjima za participaciju građana u demokratskom procesu donošenja planova. Potrebna je supstancialna promjena sustava prostornog planiranja, no očito za sustavni pristup nema interesa nego samo za provedbu dnevnih interesa.

Zastupnica
Marija Selak Raspudić

